7/5849

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.12.0.APK.0.07-211- /2659
Konu : Yazılı Soru Önergesi .05.2005

10 MAY 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 25.04.2005 tarih ve .A.01.0.GNS.0.10.00.02-10704 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Kemal KILIÇDAROĞLU'na ait 7/5849 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr.Recep AKDAĞ
Sağlık Bakanı
Tarım ve Köyişleri Bakanı Vekili

EKLER:
1 - Görüş 7/5849 (3 sayfa)

7/5849

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : **Kemal KILIÇDAROĞLU**
İstanbul Milletvekili

Esas No : **7/5849**

Cartagena Biyogüvenlik Protokolü, Birleşmiş Milletler Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi'ne ek olarak hazırlanarak Ocak 2000'de kabul edilmiş ve Ülkemiz tarafından 24 Mayıs 2000 tarihinde imzalanmıştır. Protokol, Bakanı olduğunuz hükümette 17 Haziran 2003 tarihinde TBMM de görüşülerek 4898 sayılı Kanun ile kabul edilmiş ve 24 Haziran 2003 tarih ve 25148 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. 24 Ocak 2004 tarihinden itibaren genetiği değiştirilmiş organizmalar (GDO) aktif ticarete açılmıştır.

Bu çerçevede dış desteği UNEP-GEP (Birleşmiş Milletler Çevre Programı) tarafından sağlanan "Ulusal Biyogüvenlik Çerçevelerinin Geliştirilmesi Projesi" Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü (TAGEM) eşgüdümünde yürütülmektedir. Proje Eylül 2002'de başlatılmış olup, Mart 2005'te sona erecektir.

Bu proje kapsamında "Ulusal Biyogüvenlik Kanun Tasarısı Taslağı" hazırlanmıştır. Bu taslağın hazırlanması için kurulan komisyonda; Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Çevre Orman Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Sanayi.ve Ticaret Bakanlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Gümrük Müsteşarlığı, Türk Patent Enstitüsü, Ankara Üniversitesi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ), Hacettepe Üniversitesi, Tüketici Hakları Derneği, Türkiye Tabiatını Koruma Derneği, Türkiye Ziraat Odaları, Türkiye Yem Sanayicileri Birliği, Tarım İlaçları Sanayici İthalatçı ve Temsilcileri Derneği (TİSİT), Biyoteknoloji Derneği ve Türkiye Tohumculuk Endüstrisi Derneği görev almıştır.

Söz konusu Kanun Taslağı'nı hazırlayan Komisyona GDO'larla ilgili olarak objektif fikir vermek amacıyla, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı TAGEM, Türkiye Tohumculuk Endüstrisi Derneği ve ilgili üniversiteler tarafından ortak bir çalışma yürütülmektedir.
Bu çalışmada;

- Türkiye şartlarında GDO'lu tohumların çevresel risklerinin değerlendirilmesi,ürün veriminin ölçülmesi gibi konuların aydınlatılması için ,"GDO'lu tohum alan denemeleri"
- GDO'lu ürünlerin tüketimi ile meydana gelebilecek sağlık etki değerlendirilmeleri ile ilgili olarak fareler üzerinde "hayvan deneyleri" yapılmıştır.

Bu bağlamda:

SORU 1) Kanun taslağı çalışmalarını yürüten ve Bakanlığınızın da görev aldığı Komisyonda "Alan Denemeleri ve Hayvan Deneyleri Sonuç Raporları" sunulmuş mudur? Sunulduysa söz konusu Deneme Raporlarının sonuçları ve Bakanlığınızın raporlarla ilgili görüşleri nelerdir?

CEVAP 1) Alan denemeleri ve hayvan deneyleri raporları değerlendirme aşamasında olup; herhangi bir yerde sunulmamıştır.

SORU 2) Söz konusu Raporlar Komisyon üyelerine sunulmadıysa nedenleri nelerdir?

CEVAP 2) Söz konusu raporlar değerlendirme aşamasında olduğundan komisyon üyelerine sunulmamıştır.

SORU 3) Söz konusu Raporları Komisyon üyelerine sunulmadıysa, Bakanlığınız Türkiye şartlarında yapılan hangi GDO çalışmalarına göre karar vermiştir. Böyle çalışmalar yoksa

Bakanlığınızın GDO'ların sağlık boyutunda fayda ve zararları konusundaki kriterleri neler olmuştur? Fayda ve zarar kararını verirken kullandığınız kaynakçaların tam dizini nedir?
CEVAP 3) GDO'ların ülkemizdeki fayda ve zararı ile ilgili herhangi bir beyanda bulunulmamıştır. Raporların değerlendirilmeleri tamamlandıktan sonra, denemeye alınan her bir ürün için ayrı ayrı ve yalnızca o ürünü bağlayacak sonuçlar elde edilecek ve kararlar bu sonuçlara göre verilecektir. Bakanlığımız şimdiye kadar fayda ve zarar konusunda verdiği bir karar ve bu kararda beyanı olmamaktadır. Bilimsel veriler olmadan bu tür kararlar verilmesi doğru bulunmamaktadır.

SORU 4) Alan denemelerinde kullanılan GDO'lu tohumlar hangi ülkeden ve hangi firmadan alınmış ve hangi yolla Türkiye'ye getirilmiştir.
CEVAP 4) Alan denemelerine alınan çeşitler firmaların başvuruları üzerine izinle getirilmiştir. Bu firmalar; Pioneer, Deltapine ve Monsanto'dur. Tohumlar ABD'den ithal edilmiştir.

SORU 5) GDO'lu tohumların Türkiye'ye girişi yasak olduğu ve bu geliş Uluslararası bir hareket olduğu için "Alan denemelerinde kullanılmak amacıyla getirildiği" belirtilen uluslararası resmi yazışmalar, proforma faturalar gibi belgeler var mıdır? Varsa bu belgeler hakkında detaylı bilgiler nelerdir? GDO'lu tohumlar başka ülkeden gelmediyse nereden temin edilmiştir.

CEVAP 5) GDO'lu tohumlar "Transgenik Kültür Bitkilerinin Alan Denemeleri Hakkında Talimat" kapsamında ithal edilmiştir.

SORU 6) Hayvan deneylerinde kullanılan GDO'lu ürünler hangi ülkeden ve hangi firmadan alınmış ve hangi yolla Türkiye'ye getirilmiştir?
CEVAP 6) Hayvan deneylerinde kullanılan ürünler yapılan alan denemelerinden elde edilmiştir.

SORU 7) GDO'lu ürünlerin Türkiye'ye girişi yasak olduğu ve bu geliş Uluslararası bir hareket olduğu için "Hayvan deneylerinde kullanılmak amacıyla getirildiği" belirtilen uluslar arası resmi yazışmalar, proforma faturalar gibi belgeler var mıdır? Varsa bu belgeler hakkında detaylı bilgiler nelerdir? GDO'lu ürünler başka ülkeden gelmediyse nereden temin edilmiştir?
CEVAP 7) İhtiyaç durumunda standart numuneler yukarıda bahsedilen talimat kapsamında ithal edilmiştir.

SORU 8) Alan denemelerinde Türkiye Tohumculuk Endüstrisi Derneği ve üniversiteler dışında kimlerle beraber çalıştınız?
CEVAP 8) Hacettepe Üniversitesi Biyoloji Bölümü ile çalışılmıştır.

SORU 9) Türkiye Tohumculuk Endüstrisi Derneği'ni kim yada kimler temsil etmektedir? Bu kişi yada kişilerin bağlantılı olduğu yada adına çalıştığı başka dernek yada firmalar var mıdır?
CEVAP 9) TÜRK-TED Bakanlığımız nezdinde kendisini temsil etmek üzere isim bildirmektedir. Bu kişilerle ilgili diğer bilgilerin TÜRK-TED'den talep edilmesi gerekmektedir.

SORU 10) Alan denemelerini ve hayvan deneylerini hangi üniversiteler ve hangi öğretim görevlileri ile çalıştınız? Bu öğretim görevlilerinin üye olduğu dernekler nelerdir?

CEVAP 10) Alan denemelerinde çalıştığımız bilim adamlarının hangi derneklere üye olduğunu bilmediğimiz gibi; Bakanlığımız bu insanların yalnızca bilimsel yönleri ile ilgilenmektedir.

SORU 11) Söz konusu Kanun Taslağı'nda çalışan Komisyon üyelerinin isimlerini, unvanlarını ve bağlı olduklarını kurum ve kuruluşlarını içeren tam liste nedir?

CEVAP 11) Komisyon Üyeleri Aşağıda Yer Almaktadır;

Prof. Dr. Hakan YARDIMCI	Ankara Ü. Veteriner Fak. -Komisyon Başkanı
Dr. Servet KEFİ	TÜBİTAK
Hüseyin TANRIVERDİ	Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü
Yüksel KAYA	Rekabet Kurumu-Uzman
Dr. Ozan ERGÜL	Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Halil ŞEN	Sağlık Bakanlığı -Avukat
Ahmet SOYLU	TKB Hukuk Müşavirliği-1. Hukuk Müşaviri
Atilla KAYA	Biyologlar Derneği -Başkan
Hüsniye KILINÇARSLAN	Çevre ve Orman Bakanlığı(Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü) Biyolog
Hamit ESİN	TÜRKTED
Sinan YANAZ	Dış Ticaret Müsteşarlığı (İthalat Gnl. Md.)- Uzman
Ayşegül DEMİRCİOĞLU	Türk Patent Enstitüsü -
Semra YILMAZ	Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü Şube Md.
Yalçın BAĞSIZ	Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü Şube Md.
Sibel SAVAL	Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü
Serkan SOYKAN	Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü
Dr. Remziye YILMAZ	Ankara İl Kontrol Laboratuarı
Gülnur KAPTANOĞLU	Sağlık Bak. Temel Sağlık Hiz. Gnl. Mdr.- Şube Md.
Doç. Dr. Cengiz SANCAK	Ankara Üniversitesi /Ziraat Fak./Tarla Bit.
Filiz DAMANCIOĞLU	Gümrük Müsteşarlığı (Gümrükler Gnl Md.) Şube Md.
Zişan EMRE	TAEK
Ercan VELİOĞLU	Çevre ve Orman Bakanlığı (APK Planlama Projeler ve Çevre Dairesi Başkanlığı)
Füsun Atik BOYAR	DPT (İkt. Sektörler ve Koor. Gnl. Md)- Uzman
Dr. Zeynep Kıvılcım FORSMAN	İstanbul Ü. Siyasal Bilimler Fak.
Dr. Birep AYGÜN	Işık Üniversitesi
Kamil YILMAZ	TTSMM (Müdür)
Dr. Vehbi ESER	TAGEM
Birgül GÜNER	TAGEM (Raportör)
İzzet YILMAZ	TAGEM (Raportör)

SORU 12) Alan denemeleri hangi İl yada İllerde yapılmıştır? Alan denemelerinin yapıldığı araziler kime aittir? Alan denemelerinin, yapıldığı arazilerde biyogüvenlik açısından nasıl tedbirler alınmıştır?

CEVAP 12) Alan denemeleri Adana ve Nazilli /Aydın'da yapılmıştır. Bu alanlarla ilgili alınacak tedbirler "Transgenik Kültür Bitkilerinin Alan Denemeleri Hakkında Talimat" ta detaylı olarak belirtilmiştir.